

Тести, за допомогою яких можна визначити рівень розвитку дрібної моторики дитини



Підніми пальчик

Інструкція. Посадіть дитину за стіл і покладіть перед нею аркуш паперу. Попросіть вільно розмістити обидві долоні на аркуші й розчепірити пальці. Після цього обведіть кисті дитини олівцем або ручкою. Дайте дитині змогу уважно розглянути малюнок, що вийшов. Відтак попросіть знову покласти руки на аркуш так, щоб вони збіглися з контуром. Коли переконаєтеся, що дитина правильно зрозуміла завдання, починайте тест.

У довільному порядку вказуйте на палець, який дитина має підняти, торкаючись до нього олівцем: «Підніми цей пальчик. Тепер поверуши цим...». Починайте з правої руки. Для того щоб дитина не вгадувала, вказуйте на пальці у такій послідовності: 5 — 1 — 2 — 4 — 3, де 1 — великий палець, 5 — мізинець. Після цього вказуйте на пальці на лівій руці, потім знову на правій, а відтак — знову на лівій. Тобто проведіть тест двічі для кожної руки.

Коли дитина рухатиме заданим пальцем, вона може водночас рухати й іншими пальцями. Це відбувається мимовільно. Дитина намагається підняти лише один палець. Такі «зайві» рухи називають сінкінезіями. Сінкінезії виникають внаслідок недостатньої диференційованості рухів, коли під час тієї чи тієї дії організм задіює м'язи, що не потрібні для її виконання. Зайві рухи інших пальців помічайте стрілками — від «потрібного» до «непотрібного» пальця.

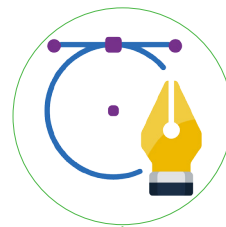
Оцінювання результатів. Спершу визначте середню кількість сінкінезій окремо на правій та лівій руці. Для цього порахуйте кількість стрілок для кожної руки й поділіть отримане число на два. Відтак додайте кількість сінкінезій для кожної руки.

Диференціація рухової системи розвинена ліпше на тій руці, де більша кількість сінкінезій. Це значить, що під час письма ця рука буде провідною. У нормі середня кількість сінкінезій за двома пробами для шестирічної дитини становить дев'ять, а для семирічної — шість

Намалюй коло

Інструкція. Запропонуйте дитині намалювати за зразком коло діаметром 3—3,5 см одним рухом руки.

Оцінювання результатів. Якщо кисть у дитини розвинена слабо, вона фіксуватиме її на площині й не зможе впоратися із завданням — малюватиме овал замість кола або коло значно меншого розміру, ніж потрібно; робитиме це у кілька прийомів, періодично пересовуючи руку. Якщо кисть скута, дитина переважно малює дуже дрібні предмети



Зафарбуй

Інструкція. Запропонуйте дитині намалювати або зафарбувати якесь зображення.

Оцінювання результатів. Якщо дитина постійно повертає аркуш, не може змінювати напрямок ліній за допомогою тонких рухів пальців і кисті, це означає, що в неї недостатньо розвинена дрібна моторика. Дитина має тренуватися, аби у школі нормально опанувати письмо й не відставати від однолітків

Підготувала Людмила Терещенко, старший науковий співробітник Інституту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України, канд. психол. наук, Київ